

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa Banku „P.” Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko D.C.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 lutego 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania wobec wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny

środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełnić przypisanie jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 lutego 2019 r. pozwany D.C. oparł wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach określonych w 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Skarżący nie spełnił wymogów konstrukcyjnych związanych ze skutecznym powołaniem się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się za zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Jednocześnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie doprecyzowuje się, że w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. chodzi o zagadnienie istotne i ściśle juredyczne, tj. dające się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Musi być to również zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju juredycy, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Wbrew wskazanym wymaganiom konstrukcyjnym skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie sformułował żadnego zagadnienia prawnego. Nie zawarto również uzasadnienia wskazującego istotę dostrzeganego zagadnienia problemowego oraz wyjaśnienia, jaki wpływ wyróżnione zagadnienie ma dla rozwoju prawa i działalności orzeczniczej sądów.

Tymczasem – zgodnie z wymaganiami z art. 398⁴ § 2 k.p.c. – na skarżącym spoczywa bowiem obowiązek nie tylko ujęcia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, ale również uzasadnienia dostrzeganych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Również w odniesieniu do wniosku dotyczącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący nie wskazał przepisów, które w jego ocenie budzą poważne wątpliwości interpretacyjne lub wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. Ponadto powołując się na orzecznictwo sądowe nie wyjaśnił, w jakim zakresie dostrzega występujące między nimi rozbieżności. Tym samym nie spełnił on wymogów konstrukcyjnych właściwych dla kreacji podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej przez art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Dodatkowo należy wskazać, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominującym stanowiskiem, aprobowanym także w piśmiennictwie, jest, że przedmiotem zaskarżenia skargą pauliańską może być ostatnia czynność prawna dokonana przez osobę trzecią, która uzyskała korzyść majątkową od dłużnika, a legitymację bierną w takiej sytuacji ma osoba, na rzecz której rozporządzenie nastąpiło (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2013 r., IV CSK 222/13, nie publ., z dnia 24 września 2015 r., V CSK 667/14, OSNC 2016, nr 7-8, poz. 94 oraz z dnia 22 marca 2017 r., III CSK 143/16, nie publ.).

W sprawie nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz przepisów § 15 ust. 1 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

aj